

بسمه تعالی

گزارش سفر علمی - فرهنگی به استان هرمزگان - سواحل مکران و استان سیستان

و بلوچستان

(۱۵ لغایت ۲۲ بهمن ماه ۱۳۹۷)

اساتید: آقای دکتر اعظمی (سرپرست)، آقای دکتر زرقانی، آقای دکتر جان پرور

آقای دکتر شایان، خانم دکتر بوزرجمهری

آقای دکتر شکوهی، آقای دکتر مینایی، آقای دکتر اسدی

نویسنده: فاطمه بخشی شادمهری

دانشجو دکتری جغرافیای سیاسی، دانشگاه فردوسی مشهد

عکاسان: خانم ساجدی و آقای موسوی

دانشجوی کارشناسی ارشد جغرافیای سیاسی، دانشگاه فردوسی مشهد

در تکمیل آموخته‌های نظری و تئوریک در کلاس‌های دروسی همچون «جغرافیای سیاسی دریاها»، «آمایش و سازماندهی سیاسی فضا»، «جغرافیا و راهبرد توسعه ملی»، «جغرافیای مرز» و نظایر آن در مقاطع دکتری و کارشناسی ارشد جغرافیای سیاسی و نیز آشنایی با زحمات، جان‌فشانی‌ها و فعالیت‌ها و اقدامات حافظان امنیت کشور در مرزهای دریایی و خشکی، طی هماهنگی‌های به عمل آمده با نیروی دریایی ارتش جمهوری اسلامی ایران و مرزبانی استان سیستان و بلوچستان، سفر علمی - فرهنگی با ترکیبی از اعضای هیات علمی و دانشجویان دکتری و کارشناسی ارشد جغرافیای سیاسی دانشگاه فردوسی مشهد از ۱۵ تا ۲۲ بهمن ۱۳۹۷ برنامه‌ریزی و برگزار گردید. در زیر گزارش مختصری از بازدیدها و برنامه‌های سفر ارائه می‌گردد:

ساعت ۱۸:۳۰ دقیقه دوشنبه ۹۷/۱۱/۱۵، صفی از اساتید و دانشجویان در جلوی گیت پرواز مشهد به بندرعباس دیده می‌شود، یکی از جاهایی که هیچ‌گاه از دیدن آن سیر نمی‌شوی آب‌های نیلگون خلیج فارس است و لحظه شماری برای این دیدار دوباره را در این جمع می‌توان حس کرد.

یک فرود آرام در خطه جنوب کشورمان و اجتماعی از دانشجویان گروه جغرافیای دانشگاه فردوسی مشهد که به همراه تعدادی از اساتید خود در فرودگاه بندرعباس برای ملاقات نماینده نیروی دریایی ارتش ناخدا حبیب نیا توقف کرده‌اند.

ساعت ۲۱:۰۰ است، هوا بهاری و ما وارد بندرعباس شده ایم؛ شهری که عنوان بزرگترین بندر ایران را یدک می‌کشد، شهری که ریشه در تاریخ هخامنشیان دارد. نیروی دریایی ارتش که میزبان این جمع است، میهمانسرای خود را برای اسکان آماده نموده که پس از صرف شامو استراحت، خود را برای فردا که روز اول بازدیدها محسوب می‌شود آماده کنیم.

با آن که قبلا هم به این شهر با میزبانی نیروی دریایی ارتش آمده بودیم ولی هر سال مهربانی و مهمان نوازی این دریادلان آشکارتر می شود.

امروز سه شنبه ۹۷/۱۱/۱۶ است و برنامه بازدید از ناوشکن سبلان، ناوشکن خارگ، میدجت ها و زیردریایی یونسو نشست صمیمانه با فرماندهان و پرسنل این دو ناو می باشد.

ناوشکن سبلان، جانباز ۸ سال دفاع مقدس بوده که امروز با اقتدار چندین ماموریت دریانوردی طولانی مدت را انجام داده است.

و ناو لجستیکی و بالگرد بر ج.ا.ایران خارگ که بزرگترین ناو پشتیبانی غرب آسیا با اقتدار وارد محدوده خلیج عدن، شمال اقیانوس هند، تنگه باب المندب برای اجرای ماموریت عازم آب های آزاد شده است. امروز علاوه بر بازدید از توانمندی های نیروی دریایی در رابطه با ناوشکن ها در دو نشستی که داشتیم مطرح شد که یکی از مهم ترین ماموریت های نیروی دریایی در جنوب کشورمان محافظت از نفتکش ها و کشتی های تجاری در برابر دزدان دریایی در تنگه باب المندب است که این علاوه بر تامین امنیت خطوط مواصلاتی نشانگر اقتدار نظام ج.ا. ایران است.

سوار شدن بر ناوچه رستمی و حدود ۳ ساعت دریانوردی بر روی آبهای نیلگون خلیج فارس یکی از اتفاقات شیرین و تکرار نشدنی این سفر خواهد بود.

برنامه ای که چهارشنبه ۹۷/۱۱/۱۷ برگزار شد و علاوه بر آن بازدید از تاسیسات ساخت شناورهای سطحی و زیرسطحی ارتش (داکهای تعمیر ناوچه‌ها و دیگر ناوگان دریایی) و از نزدیک دیدن دریادلان سرزمین مان ایران که در این خطه گرم برای دفاع از مرزها و ایجاد امنیت از جان و مالشان گذشته‌اند. (نیروی دریایی نیروی راهبردی است).

۹۷/۱۱/۱۷ خداحافظی از منطقه اول نیروی دریایی ارتش و رسیدن به بندر جاسک در شامگاه چهارشنبه
(بندر جاسک از شهرهای استان هرمزگان است که از سه طرف آن را آبهای ساحلی احاطه کرده و آن را
به صورت شبه جزیره درآورده است) و روبرو شدن با استقبال گرم دریادار دوم ستاد رضا عباسی فرمانده
منطقه دوم ولایت جاسک با جمعی از همراهان شان.

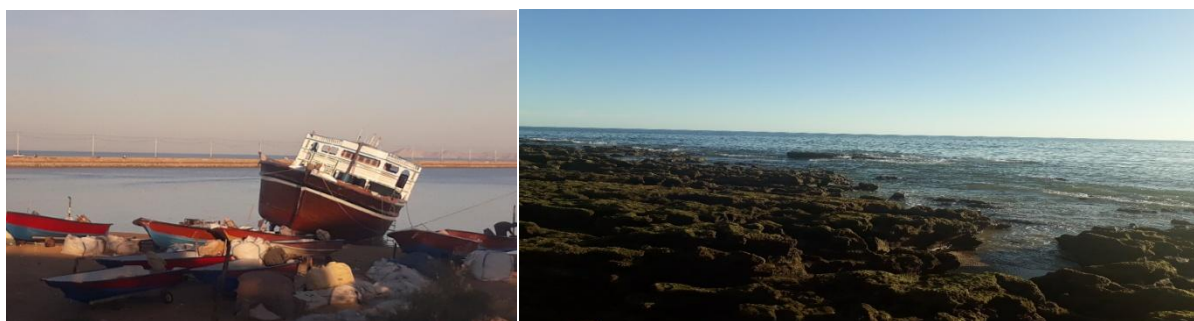
براساس صحبت‌هایی که در نشست با امیر عباسی و همکاران شان مطرح شد در این منطقه نیروی دریایی
علاوه بر حفظ و نگهداری از مرزهای دریایی ایران در خشکی نیز حافظ مردمان منطقه و ارائه خدمات
مختلف به بومیان این منطقه دریایی است.

در این سفر یک برنامه‌ای ورزشی نیز برگزار شد، مسابقه فوتبال بین گروه جغرافیای دانشگاه فردوسی مشهد
و نیروی دریایی منطقه دوم ولایت جاسک که با برتری میزبان همراه بود.

توقف در کُنارک و میزبانی منطقه سوم نبوت کُنارک برنامه روز پنج شنبه ۹۷/۱۱/۱۸ بود. رسیدن به سواحل مکران و دیدن آن یکی از دیگر جاذبه‌های این سفر بود. سواحل صخره‌ای با موج‌های بلند دریای عمان از جاذبه‌های زیبای کُنارک است. همچنین روستای درک که از آنچنان پتانسیلی برخوردار بود که می‌تواند وضعیت اقتصادی خود را تا چند کیلومتر تغییر دهد.

ساحل شهر کُنارک

ساحل درک

جمعه ۹۷/۱۱/۱۹ ساعت ۸:۳۰ صبح در نشست صمیمانه با ناخدا تاج‌الدینی فرمانده منطقه سوم نبوت گنارک و همکاران ایشان، از وضعیت این منطقه صحبت شد و در اینجا صحبت مقام معظم رهبری را بیاد می‌آوریم که فرمودند "من نیروی دریایی ارتش را شنایش میکنم".

این منطقه بزرگترین منطقه نذاجا است که حدود ۱۱ عارضه مصنوعی شامل اسکله و ... در این منطقه وجود دارد. براساس سخنان ناخدا تاج‌الدینی پایش لحظه‌ای تردها از محدوده عمان – اقیانوس هند از ماموریت‌های این منطقه محسوب می‌شود.

در ادامه آقای دکتر اعظمی، آقای دکتر زرقانی و آقای دکتر جان‌پرور نیز سخنرانی در رابطه با اهداف سفر، حضور در این منطقه و پتانسیل‌های این منطقه داشتند.

علاوه بر این نشست بازدید از فولاد چابهار نیز انجام شد که در آنجا با فرصت‌های اقتصادی چابهار و چالش‌های آن آشنا شدیم.

شنبه ۹۷/۱۱/۲۰

صبح روز ۲۰ بهمن از میزبانان عزیز نیروی دریایی ارتش خداحافظی نموده و طبق هماهنگی های قبلی میهمان مرزبانی استان سیستان و بلوچستان شدیم. حرکت به سمت چابهار و بازدید از پاسگاه مرزی تیس، یکی از پاسگاه‌های چند کارکردی در ایران که در ارتفاعات بندر چابهار فعالیت داشت. بازدید از کوه‌های مریخی و حرکت به سمت زاهدان.

کوه های مریخی چابهار

یکشنبه ۹۷/۱۱/۲۱

اگرچه در روز شنبه سفری ۱۰ ساعته را از چابهار به زاهدان داشتیم و به اندازه کافی فرصت برای استراحت وجود نداشت، ولی آنچنان شور و شوقی در بین اساتید و دانشجویان موج می زد که حتی مرزبانان هم به وجد آمده بودند.

صبح یکشنبه برای بازدید از هنگ مرزی زاهدان به سمت جاده زاهدان - میرجاوه حرکت کردیم. در این مسیر سردار کمیلی به همراه جمعی از دیگر مرزبانان با ما همراه بودند.

در حراست از مرزهای این استان، سپاه پاسداران انقلاب اسلامی و ارتش جمهوری اسلامی ایران نیز مشارکت دارند.

شاید اگر پرسند این سفر سختی هم داشت، طی کردن ۴۰۰ کیلومتر و گذر از دره‌ها و قله‌ها و رمل‌های مرزی را سخت بینداریم، ولی این سختی آنچنان شیرین بوده و هست که هیچ گاه تک تک افراد گروه آن را به فراموشی نخواهند سپرد و اگر روزی بشنویم که "مرزبانان ما شهدای مظلومند" با تمام وجود آن را درک خواهیم کرد.

انشاءالله روزی برسد که نگاه مسئولین و نگاه مرزبانان و مرزنشینان به مرز یکی شود و این نگهبانان جان بر کف از کمترین امکانات چون جاده و برق و آب محروم نباشند.

پس از پایان بازدید از هنگ مرزی زاهدان نشستی با حضور سرهنگ محمدی، سرهنگ براتی و دکتر ابراهیم زاده برگزار شد. براساس صحبت های سرهنگ محمدی:

هنگ های مرزی استان سیستان و بلوچستان شامل: زابل، زاهدان، میرجاوه، سراوان، جکیگور، چابهار است.

تهدیدات این بخش از مرزهای کشورمان متنوع است که مهم ترین آن عبارتند از:

- ۱- حضور گروهک های مربوط به پاکستان (حرکت انصار، جیش العدل، انصار الفرقان، جیش النصر)
- ۲- قاچاق مواد مخدر.
- ۳- اتباع افغانستانی.
- ۴- قاچاق سلاح و زنان.

و علاوه بر سخنرانی سرهنگ محمدی، دکتر ابراهیم زاده رئیس انجمن مرز و استاد دانشگاه زاهدان از پتانسیل های استان سیستان و بلوچستان و نیاز به توجه بیشتر به سواحل مکران و این استان را مطرح نمودند.

دوشنبه ۹۷/۱۱/۲۲

ساعت ۹ صبح پس از خداحافظی با میزبانان خون گرم و با صفای مرزبانی آماده عزیمت به فرودگاه زاهدان برای بازگشت به مشهد مقدس شدیم.

این سفر یکی از علمی ترین و جذاب ترین سفرهایی بود که برگزار شد و تعدد و تنوع بالای برنامه ها، موجب شد که تمامی افراد گروه با دست پر و سراسر از تجربه و ایده های پژوهشی به سفر خود خاتمه دهند.

در انتها لازم می دانیم از امیر دکتر خانزادی فرماندهی محترم نیروی دریایی ارتش جمهوری اسلامی ایران، سردار کمیلی فرماندهی محترم مرزبانی سیستان و بلوچستان، امیر عباسی، ناخدا تاج الدینی، ناخدا کریمی، سرهنگ محمدی، سرهنگ براتی، ناخدا حبیب نیا، ناخدا جاپلقی، ناخدا حسین پور، سروان ضیایی و تمام عزیزانی که شرایط را برای برگزاری این سفر مفید و موثر فراهم نمودند کمال تشکر و قدردانی را داشته و از درگاه ایزد متعال برایشان سلامتی و سربلندی روزافزون مسالت نمایم.

والسلام